

kritické myšlení u nečtenářů

V dnešním světě kolem nás proudí mnoho informací a je nezbytné, abychom v žácích rozvíjeli schopnost kriticky přemýšlet a reagovat na situace kolem nich. Prvním krokem k samotnému kritickému myšlení je porozumět čtenému textu, což děti v první třídě zatím nezvládají. U nečtenářů začínejte diskuzí, zajímejte se o jejich názory, ptejte se jich na různé otázky, které podporují jejich myšlení. Rozebírejte s nimi jejich reálné situace a nechte je vymýšlet vlastní řešení. Umožněte jim předvídat, co dalšího se v příběhu bude odehrávat, následně pak porovnávat, zda byla jejich myšlenka totožná s knihou (článkem), v čem to bylo stejné, v čem se to lišilo. K tomuto můžete na tabuli nakreslit velký Vennův diagram a už děti poznávají jednu z metod kritického myšlení.

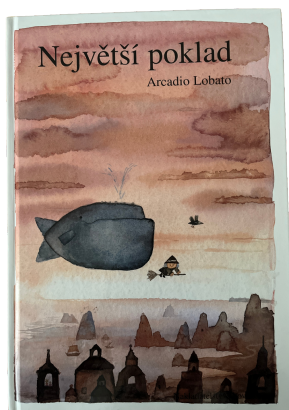
KNÍŽKA K PŘEDVÍDÁNÍ PŘÍBĚHŮ

A PAK SE TO STALO, Ester Stará

Krásná knížka na předvídání obsahuje 10 příběhů (O načesaných vláskách, O nevysmrkaném nosu, O neuklizených hračkách), v knize jsou situace běžné z dětského života. Příběh vždy začíná reálně, ale po pár řádcích je odmlka a napsáno A PAK SE TO STALO... pokračování příběhu už je z říše fantazie, je velmi vtipné a jsem si jistá, že čtenářské lekce s touto knihou budou děti bavit.

VELMI KRÁTKÉ PŘÍBĚHY DO PRVNÍ TŘÍDY

Je velmi důležité vybírat knihy podle věku a zájmu dítěte, potřebujete je nadchnout. Tyto krátké příběhy vždy rozebírají a popisují situace, ve kterých se děti mohou ocitnout. Jsou to knihy o přátelství, o ztrátě blízké osoby, o tom, že každý jsme něčím vyjimečný a zajímavý.

ČÍM MŮŽEME DĚTI PODPOŘIT

- Zkuste s dětmi rozebírat ilustrace z knihy. Velmi často pracuji i s kartami ze hry DIXIT nebo ilustračními obrázky od Duhové kočky).
- Nechte je domýšlet rozečtený příběh.
 - formou třídní diskuze
 - formou myšlenkové mapy nebo brainstormingu ve skupinkách (mohou kreslit nebo jakkoli zaznamenávat své nápady)
- Po přečtení příběhu dejte prostor k diskuzi a vyjádření dětských myšlenek.
- Pokládejte dětem otevřené otázky:
 - „Proč si myslíš, že se to stalo?“
 - „Má příběh něco společného s tvým životem?“
 - „Setkal/a jsi se už s něčím podobným? S čím? Jak se situace vyřešila? Jak jsi se zachoval/a?“
 - „Zachovala se hlavní postava v příběhu správně? Jak bys situaci řešil/a ty?“
 - „Jak by měl příběh dopadnout?“
 - „Co tě příběh naučil?“
 - „Co se mohlo stát před začátkem příběhu?“
 - „Která postava z příběhu se ti líbí/nelíbí? Proč?“
 - „Chtěl/a by ses zeptat na něco hlavní postavy?“
 - „O čem bude příběh? Zkus to odhadnout z obalu knihy.“
 - „Jak myslíš, že bude příběh pokračovat?“
 - „Naštvala tě nějaká postava? Jaká? Proč?“
 - „Chtěl/a bys příběh prožít?“
 - „Co tě na příběhu nejvíce bavilo?“
 - „Co tě v příběhu překvapilo?“
- Vytvořte prostředí, kde se děti mohou vyjadřovat k tématům pro ně srozumitelným.
- Učte děti porozumět pohledům ostatních.

knihy

PRO NEČTENÁŘE

V UVEDENÝCH KNIHÁCH JSOU KRÁTKÉ PŘÍBĚHY, KTERÉ MÁ UČITEL PŘEČTENÉ DO DESETI MINUT A MŮŽE S NIMI PRACOVAT. JEDNÁ SE O BĚŽNÉ SITUACE Z DĚTSKÝCH ŽIVOTŮ.

NEJVĚTŠÍ POKLAD

Arcadio Lobato, Thovt

- příběh o přátelství

JAK SE PŠTROS UČIL ČÍST

Karin Salmson, Barnslig

- pštros je nešťastný, protože si myslí, že je hloupý, když neumí číst, ostatní zvířátka mu vysvětlí, že číst neumí nikdo, dokud se to nenaučí, příběh o přátelství

DÍTĚ JE DÍTĚ

Brigitte Weningerová, Thovt

- příběh o dvou žabkách, které přišly o rodiče a ostatní zvířátka se o ně postarala

JEDEN ZA VŠECHNY, VŠICHNI ZA JEDNOTHO

Brigitte Weningerová, Eve Tharletová, Thovt

- příběh o kamarádství a o tom, že každý z nás je něčím výjimečný a jedinečný

A PAK SE TO STALO

Ester Stará, Albatros

- příběh vždy začíná reálně, ale po pár řádcích je odmlka a napsáno A PAK SE TO STALO... pokračování příběhu už je z říše fantazie
- předvídání příběhů

k rozvoji
kritického
myšlení

PŘÍBĚHY S MORÁLNÍM POSELSTVÍM

DĚDEČEK V RŮŽOVÝCH KALHOTÁCH

Lucie Hášová Truhelková, Albatros

- příběh s poselstvím

STRAKÁČ A TIONI

Daniel Rušar, Adela Režná, Albatros

- důležitost skutečného přátelství

O KÁTĚ, KTERÁ CHTĚLA BÝT DĚDEČKEM

Signe Višková, Host

- o mezigeneračních vztazích

knihy

k rozvoji
kritického myšlení

PRO ČTENÁŘE

KNIHY S NÁROČNÝMI TÉMATY

BRÁCHO, ŘVI POTICHU

Ivona Březinová, Albatros

- o autismu

DOMOV PRO MARŤANY

Martina Drijverová, Albatros

- downův syndrom

BERTÍK A ČMUCHADLO

Patra Soukupová, Host

- rozvod

BRATŘI LVÍ SRDCE

Astrid Lindgren, Albatros

- příběh o smrti

MYŠI PATŘÍ DO NEBE

Iva Procházková, Albatros

- příběh o přátelství a smrti

GORILA A JÁ

Frida Nilsson, Portál

- dětský domov

FAKE OVER

Nereida Carrillo, Host

- pravda x dezinformace
- mediální výchova

mnoho dalších
a krásných knih čeká,
až je objevíte

@zsjinak

www.zsjinak.cz

